

MENKUL SATIŞ SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN ÖDEME YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN DÖVİZ CİNSİNDEN YERİNE GETİRİLMESİ VE KABULÜNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK YAPILDI

ÖZET

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de yapılan değişiklikle bazı menkul satış sözleşmelerine ilişkin ödeme yükümlülüklerinin DÖVİZ cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi mümkün hale gelmiştir.

Bu kapsamda, 19 Nisan 2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturaların ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden yapılabilecektir.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'in "Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmeler" başlıklı 8. Maddesi 9 uncu bent düzenlemesi uyarınca; Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri taahhüt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştırmaları mümkün olduğu; ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesinin ve kabul edilmesinin zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

[28.02.2024 tarih ve 32474 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Tebliğ \(TEBLİĞ NO: 2024-32/69\) ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2008-32/34\)](#)'in "Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmeler" başlıklı 8. Maddesinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan değişiklik uyarınca; aşağıda belirtilen menkul satış sözleşmelerine ilişkin ödeme yükümlülüklerinin DÖVİZ cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi mümkündür.

a) 19/4/2022 tarihinden önce akdedilen menkul satış sözleşmelerinin ifası kapsamında 19/4/2022 tarihli ve 31814 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2022-32/66)'in yürürlük tarihi öncesinde dolaşıma girmiş bulunan **döviz cinsinden kıymetli evraklar kapsamındaki ödeme yükümlülükleri**. (21/4/2022 tarihinden geçerli olmak üzere 28/2/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

b) 19/4/2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturalar kapsamındaki ödeme yükümlülükleri. (21/4/2022 tarihinden geçerli olmak üzere 28/2/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

c) Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında döviz cinsinden gerçekleştirilen kıymetli maden ve kıymetli taş alım satım işlemleri ile bu işlemlerin takası kapsamındaki ödeme yükümlülükleri. (21/4/2022 tarihinden geçerli olmak üzere 28/2/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

ç) 8/12/2004 tarihli ve 25664 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/12) ve 2/7/2004 tarihli ve 25510 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/4) kapsamında, aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) veya Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ) üzerinden gerçekleştirilecek ihracatlar ile 17/8/2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki İhracat Konsorsiyumu ve 24/8/2022 tarihli ve 5986 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki E-İhracat Konsorsiyumu statüsüne sahip şirketler üzerinden aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak gerçekleştirilecek ihracatlara yönelik menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.(Yayımlı tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

d) Gümrük beyannamesine tabi tutulan ihrakiye satış ve teslimi dahil 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malların teslimine ilişkin akdedilen menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri. (Yayımlı tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

e) Serbest bölgede faaliyet gösteren firmalar ile dış ticaret işlemleri kapsamında yapılan menkul satış sözleşmesine konu malların teslimine ilişkin ödeme yükümlülükleri. (Yayımlı tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

Değişiklikler aşağıda karşılaştırmalı tablo halinde verilmiştir.

Tebliğin Değişiklik Öncesi Hali	Değişiklik Düzenlemesi	Tebliğin Değişiklik Sonrası Hali
<p>Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmeler</p> <p>MADDE 8 –</p> <p>...</p> <p>(9) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür. (Ek cümle: RG-19/4/2022-31814) Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.</p>	<p>MADDE</p> <p>1- 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)’in 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.</p> <p>“Ancak söz konusu sözleşmelere ilişkin aşağıda belirtilen haller dışında kalan ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.”</p> <p>“a) 19/4/2022 tarihinden önce akdedilen menkul satış sözleşmelerinin ifası kapsamında 19/4/2022 tarihli ve 31814 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2022-32/66)’in yürürlük tarihi öncesinde dolaşıma girmiş bulunan döviz cinsinden kıymetli evraklar</p>	<p>Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmeler</p> <p>MADDE 8 –</p> <p>...</p> <p>(9) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.</p> <p>Ancak söz konusu sözleşmelere ilişkin aşağıda belirtilen haller dışında kalan ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur:</p> <p>a) 19/4/2022 tarihinden önce akdedilen menkul satış sözleşmelerinin ifası kapsamında 19/4/2022 tarihli ve 31814 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2022-32/66)’in</p>

Tebliğin Değişiklik Öncesi Hali	Değişiklik Düzenlemesi	Tebliğin Değişiklik Sonrası Hali
	<p>kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>b) 19/4/2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturalar kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>c) Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında döviz cinsinden gerçekleştirilen kıymetli maden ve kıymetli taş alım satım işlemleri ile bu işlemlerin takası kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>ç) 8/12/2004 tarihli ve 25664 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/12) ve 2/7/2004 tarihli ve 25510 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/4) kapsamında, aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) veya Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ) üzerinden gerçekleştirilecek ihracatlar ile 17/8/2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat</p>	<p>yürürlük tarihi öncesinde dolaşıma girmiş bulunan döviz cinsinden kıymetli evraklar kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>b) 19/4/2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturalar kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>c) Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında döviz cinsinden gerçekleştirilen kıymetli maden ve kıymetli taş alım satım işlemleri ile bu işlemlerin takası kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>ç) 8/12/2004 tarihli ve 25664 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/12) ve 2/7/2004 tarihli ve 25510 sayılı Resmî gazetede yayımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat: 2004/4) kapsamında, aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak Dış Ticaret Sermaye Şirketleri (DTSS) veya Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDTŞ) üzerinden gerçekleştirilecek ihracatlar ile</p>

Tebliğin Değişiklik Öncesi Hali	Değişiklik Düzenlemesi	Tebliğin Değişiklik Sonrası Hali
	<p>Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki İhracat Konsorsiyumu ve 24/8/2022 tarihli ve 5986 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki E-İhracat Konsorsiyumu statüsüne sahip şirketler üzerinden aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak gerçekleştirilecek ihracatlara yönelik menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>d) Gümrük beyannamesine tabi tutulan ihrakiye satış ve teslimi dahil 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malların teslimine ilişkin akdedilen menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>e) Serbest bölgede faaliyet gösteren firmalar ile dış ticaret işlemleri kapsamında yapılan menkul satış sözleşmesine konu malların</p>	<p>17/8/2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki İhracat Konsorsiyumu ve 24/8/2022 tarihli ve 5986 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan E-İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamındaki E-İhracat Konsorsiyumu statüsüne sahip şirketler üzerinden aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak gerçekleştirilecek ihracatlara yönelik menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>d) Gümrük beyannamesine tabi tutulan ihrakiye satış ve teslimi dahil 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malların teslimine ilişkin akdedilen menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülükleri.</p> <p>e) Serbest bölgede faaliyet gösteren firmalar ile dış ticaret</p>

Tebliğin Değişiklik Öncesi Hali	Değişiklik Düzenlemesi	Tebliğin Değişiklik Sonrası Hali
	teslimine ilişkin ödeme yükümlülükleri.”	işlemleri kapsamında yapılan menkul satış sözleşmesine konu malların teslimine ilişkin ödeme yükümlülükleri
	MADDE 2- Bu Tebliğin; a) 1 inci maddesi ile değiştirilen 8 inci maddenin dokuzuncu fıkrasının son cümlesi ile aynı fıkraya eklenen (a), (b) ve (c) bentleri 21/4/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.	

Saygılarımızla...